

ταλαίπωρος, γαλήνην καὶ εἰρήνην, ἣν διψᾷ ἡ ψυχὴ μου πλειότερον ἢ ὅσον οἱ ὀφθαλμοί μου διψῶσι το φῶς. Ἡ νύξ, ἔρωτᾷ ὁ τυφλός, ἐξέτεινε τὸν πέπλον τῆς ἐπὶ τῆς γῆς, ἡ λαμπρὸν σχίζει ἔτι τοὺς οὐρανοὺς τὸ πυρφόρον ἄρμα τοῦ ἡλίου; Σκότος καλύπτει τοὺς ὀφθαλμούς μου! Ὡ! ἐὰν ἡδυνάμην νὰ τυφλώσω καὶ τοῦ νοός μου τοὺς ὀφθαλμούς, νὰ φονεύσω τὴν μνήμην μου, νὰ μὴ ἐνθυμοῦμαι . . . πρὸ πάντων νὰ μὴ ἐνθυμοῦμαι . . . τέκνον μου, συγχώρει τὸν πατέρα σου . . . τὸν πατέρα σου, καὶ ἀδελφόν σου . . .

Θερμὰ ἐπιπτον τὰ δάκρυα τῆς Ἀντιγόνης. Ὁ ἥλιος ἐγγίζει εἰς τὴν δύσιν του, πάτερ. Ἀκουεῖς τῶν πτηνῶν τὸ ἦδον κελάδημα, ἀλλὰ, πάτερ, δὲν βλέπεις τὸν Φαίβον ἔτοιμον νὰ λουσθῇ εἰς τὸν εὐρὺν πόντον. Χρυσὴ μαρμαίρει ἡ δύσις. Ἄ, πάτερ, πόσον εἶναι διαυγὴς τῆς Ἀττικῆς ὁ οὐρανός; ποῖα ἀρωματώδης αἶθρα μεθύει τὰς αἰσθήσεις μου. Ἰδέ, πάτερ μου, τὰ νέφη ἐκείνα πόσον μεγαλοπρεπῶς ἀνέρχονται πρὸς δυσμὰς! Ἰδέ πῶς ὠχρίασαν αἴφνης, πῶς μυρίας ἡλλαξαν μορφὰς καὶ μυρία χρώματα! Ἰδέ . . . Τέκνον μου, εἶπεν ὁ Οἰδίπους, μὲ καλεῖς νὰ θαυμάσω, καὶ λησμονεῖς ὅτι εἶμαι τυφλός . . . Βλέπει, ναί, ὁ Οἰδίπους βλέπει δια τοῦ νοῦ . . . ἀλλὰ τὸ αἶσχος καὶ τὴν δόλυν τῆς περιφρόνησιν τῶν ἀνθρώπων, τὸν οἶκτον καὶ τὸ ἔλεός των . . . Ἄ!

ἐὰν ἡδυνάμην ν' ἀποθάνω! . . . Εἰς τὸν καθαρτήριον βωμὸν ταχέως, Ἀντιγόνη, εἶπεν ὁ πατροκτόνος τυφλός, τῆς μητρὸς τοῦ ὁ σύζυγος, τῶν τέκνων τοῦ ὁ ἀδελφός. Εἰς τὸν βωμόν, ἐκεῖ θὰ ἐπικαλεσθῶ τὰς Εὐμενίδας. Σπεῦσον, τέκνον μου, ὁδήγησον εἰς τὸ ἄλσος τὸν τυφλόν. Φωνὴ μυστικὴ φθέγγεται εἰς τὸ βάθος τῆς ψυχῆς μου . . . Ἀντιγόνη, τέκνον μου, τάχυνον.

Ἰδοὺ, πάτερ, ἐφθάσαμεν. Ἰδοὺ τῶν Εὐμενίδων τὸ ἄλσος, ἰδοὺ παρὰ τὴν καθαρτήριον πηγὴν καὶ ὁ λίθος, ὁ δεχόμενος τοὺς ἱκέτας. Ἀναγινώσκω, πάτερ, ἐπὶ τοῦ λίθου τὸ ὄνομα τῆς „Νεμέσεως“ . . . Ἀγώμεν. Ἰδοὺ ὁ ἱεροφάντης ἐρχόμενος ἀπὸ τοῦ ἄλσους· σὲ ἀνεγνώρισε, σὲ καλεῖ, πάτερ μου, καὶ ἐμπεπνευσμένος ὑπόσχεται τὴν κάθαρσιν τοῦ ἐγκλήματος . . . Γονυπετῆς ἐρρίφθη ὁ Οἰδίπους, καὶ μὲ τὸ μέτωπον ἐπὶ τοῦ χώματος καὶ τὰς χεῖρας ἀνατεταμένας ζητεῖ τὸ ἔλεος τῶν θεῶν, τὴν εἰρήνην καὶ τὸν θάνατον . . . Ψυχρὸν τοῦ ἀγνισμοῦ τὸ ὕδωρ κατέρρανε τὴν κεφαλὴν του, καὶ ἡρεμος ἀσπάζεται τὸ τέκνον τοῦ ὁ Οἰδίπους. Ὑπῆρξα μάρτυς τοῦ πεπρωμένου, ἀναφωνεῖ, καὶ ἡ ψυχὴ του σκορπίζεται εἰς τὸν αἰθέρα.

(ἐξ Ἀθηνῶν.)

ΓΛΩΣΣΙΚΑΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

ὑπὸ

ΑΝΔΡΕΟΥ ΛΑΣΚΑΡΑΤΟΥ.

Σ. Σ. Κ. Καθ' ἕξιν τῆς Κλειῶς, περὶ πολλοῦ ποιουμένης οἰανδήποτε περὶ τοῦ συνεχῶς ἀνακινουμένου γλωσσικοῦ ζητήματος γνώμην, εὐχαρίστως δημοσιεύεται καὶ ἡ σύντομος αὕτη ἐπιστολιμαία διατριβή. Κατὰ καθήκον ἄλλως παρέχεται τῇ γράφῃ τὰ κατωτέρω ἢ αἰτουμένη φιλοξενία, ἀφοῦ ὁ κ. Ροῖδης, ἀποτεινόμενος πρὸς τοὺς Ἀναγνώστας τῶν *Παρέργων* καὶ τῆς *Κλειῶς* διὰ δεδηλωμένου ὑπαινεγμοῦ ἐμνήσθη τοῦ κ. Λασκαράτου, οὗ τινος ἐσεβάσθημεν δεισιδαιμόνως καὶ τὸ ὀρθογραφικὸν σύστημα ἐν τοῖς ἐφεξῆς.

Ἀξιότιμε κύριε,

Εἰς τὸ περιοδικόν σας τῶν 15/27. Ἀπριλίου εἶδα μ' εὐχαρίστησίν μου διατριβὴν περὶ γλώσσης τοῦ Κυρίου Ροῖδης. Μ' εὐχαρίστησίν μου λέγω, ἐπειδὴ τὸν εἶδα νὰ κλίνη ὑπὲρ τῆς γλώσσης τοῦ Ἑθνους μᾶλλον παρὰ τῆς τεχνητῆς ἐκείνης τῶν λογιωτάτων. Ἀλλὰ μ' ἐδυσχερέστησε ὅτι τελειώνοντας τὴν διατριβὴν του παραινεῖ τοὺς συνεδνῆτάς μας νὰ παύσουν καὶ αὐτοὶ γράφοντες εἰς τὴ γλῶσσά μας, δίδοντάς τους τὸ παράδειγμα τοῦ ἐδικότου! Εἶναι τοῦτο τὸ ὕστερο ποῦ μὲ κάνει νὰ σὰς ἀποτανθῶ, καὶ νὰ σὰς παρακαλέσω νὰ δημοσιεύσετε εἰς τὸ ἴδιον ἐκλεχτόν περιοδικόν σας καὶ τὴν ἐδικὴν μου γνώμην περὶ τῆς ἐν λόγῳ προτροπῆς τοῦ Κ^{ου} Ροῖδης.

Τὸν λόγον ὅπου δίνει ὁ Κ^{ος} Ροῖδης διὰ τὴν ἀπόφασιν ὅπου ἔκαμε νὰ μὴ ματαγράψῃ πλέον, εἶναι ὅτι δὲν ὑπάρχει σ' ἐμᾶς γλῶσσα ἐντελής. Ἀλλὰ, ὁ λόγος τοῦτος φαίνεται μᾶλλον πρόφασις, παρὰ λόγος. Ὁ Κ^{ος} Ροῖδης γνωρίζει πολὺ καλᾶ ὅτι, οἱ ὄχλοι, ποῦ στὴν ἀρχὴ κάνουν τὰς γλῶσσας, δὲν τὰς κάνουν οὔτε ἐντελεῖς, οὔτε εὐγενεῖς· ἀλλὰ τὰς κάνουν φτωχὰς καὶ χοντροειδεῖς. Οἱ δὲ συγγραφεῖς τοὺς ἔπειτα τὰς περιποιῶνται, τὰς πλουτίζουν καὶ τὰς εὐγενίζουν. Ἔτσι, στὴν περίστασίν μας, ἡ ἀτέλεια καὶ ἄλλα ἐλαττώματα τῆς

γλώσσης τοῦ Ἑθνους μας ἐπιβάλλει, ἀκόμη περισσότερο, τὸ χρέος εἰς συγγραφεῖς ὁποῖος ὁ Κ^{ος} Ροῖδης, νὰ ἐπιχειροῦν τὴν μόρφωσιν τῆς φτωχῆς σημερινῆς μας γλώσσης.

Κατακρίνει δὲ τοὺς λογιώτατους, διότι μεταχειρίζονται τὴ λογιωτατίζουσαν ἑκείνην, καὶ ἀκάνει τοῦτο μεταχειριζόμενος τὴ λογιωτατίζουσαν ἑκείνην! Καταδικάζει τὴ γλῶσσα τὴν ὁποίαν αὐτὸς γράφει, καὶ χλευάζει μὲ πικρίαν ἐκείνους ὅπου τὴ γράφουνε! Ἀλλὰ νὰ ἔχη ὑπομονὴν ὁ Κ^{ος} Ροῖδης, ἂν οὕτωπὼς μᾶς ἐνθυμίζει τὸν πνευματικὸν ἐκείνον, ὅστις ἐβλασφημοῦσε τὸν ἐξομολογούμενον, διότι ὁ ἐξομολογούμενος ἐκείνος ἐβλασφημοῦσε. „ . . . ποῦ νὰ σὲ πάρῃ ὁ Διάολος, δὲ σοῦ τῶπα κ' ἐπέρισι πῶς ἡ βλαστήμια εἶναι ἀμαρτία;“ Θὰ τοῦ συγχωρήσωμεν ὅμως τὴν μικρὴν τούτην ἀσυνέπειαν, ἀπέναντι τῶν μεγάλων ἀληθειῶν τὰς ὁποίας φωνάζει εἰς τοὺς βαρβάρους λογιώτατους, καὶ τὰ εἰς αὐτοὺς νοστημότατά του κεντήματα.

(Ἐν παρενθέσει δὲ νὰ μοῦ ἐπιτρέψῃ τοῦτο ὁ Κ^{ος} Ροῖδης, ὅτι, εἰς ἐμέ, ἡ λογιωτατίζουσα ἡ ἴδια, στὰ χέρια τοῦ Κ^{ου} Ροῖδης εὐωδίασε πάντοτε ἀπὸ Ροῖδης. Διὰ τοῦτο λοιπὸν ἡ δημοτικὴ στὰ χέρια τὰ δικάμου, νὰ βρωμῇ ἀπὸ Λασκαράτον εἰς τὸν Κ^{ον} Ροῖδην.)

Ὁ ἑτερός του λόγος τοῦ Κυρίου Ροῖδης, διὰ νὰ μὴ συγγράψῃ πλέον, καὶ ποῦ μᾶς τὸν σημειώνει μὲ εἰς τὸ τέλος τῆς Διατριβῆς του, εἶναι ὅτι, κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ποῦ ἤθελε δαπανήσῃ διὰ νὰ γράψῃ μία σελίδα στὴ φτωχὴ γλῶσσα τοῦ Ἑθνους μας, ἤθελε διαβάσῃ εἴκοσι σελίδες μεγάλων ἄλλοθενθεν συγγραφέων! Ἀλλὰ τὸ **time is money** ὀφθαλμοφανῶς δὲν ἔχει τὸν τόποτον στὴν ἐν λόγῳ περίστασιν, ὁ Δάντης καὶ λοιποὶ σύγχρονοί του δὲν ἐθεωρήσανε χασομέρια τὸ νὰ γράφουνε στὴν τότε φτωχὴ καὶ

ἀσχημάτιστη γλώσσα τους. Ἀλλὰ ἐγράψανε σ' αὐτὴν καὶ τὴν ἐπλουτήσανε ὄχι μόνον μὲ λέξεις καὶ μὲ τρόπους, ἀλλὰ καὶ μὲ ἰδέες καὶ μὲ πνεῦμα.

Λέγω ὅθεν ὅτι ὅταν ὑπάρχῃ γνήσιος συγγραφικὸς οἷστρος, νικᾷ τὰ ἔμποδα τῆς γλώσσης, καὶ κάθε ἄλλο ἔμποδο. Ὡστε ἀμφιβάλλω ἂν ὁ Κ^{ος} Ῥοῖδης μᾶς ἐφανέρωσε τὰ ἀληθινὰ ἔμποδα, ποῦ τὸν ἔκαμαν ν' ἀποφασίσῃ νὰ μὴν ῥεκαλοῦνθῃ συγγράφοντας.

Εἶναι δὲ τοῦτο τὸ ὕστερο ποῦ, περισσότερο παρὰ τ' ἄλλα, μὲ κάνει ν' ἀπαντήσω εἰς τὴν Διατριβὴν τοῦ Κ^{ου} Ῥο-

ῖδης· ἐπειδὴ ἡ ἔμμεση ἐκείνη προτροπὴ τοῦ εἰς τοὺς νέους νὰ μὴ γράφουν εἰς τὴ γλώσσά μας ἐπειδὴ εἶναι φτωχὴ καὶ ἀτελής, μὴ ἐφάνη ἐπικίνδυνη, κ' ἐπιθυμῶ νὰ τὴν ἀποτρέψω. Ἐγὼ ἐξεναντίας συμβουλεύω τοὺς νέους μας, ὅσους αἰσθάνονται ζεστὴν τὴν καρδιά τους, νὰ διαβάσουν καὶ νὰ διαβάζουν τὴν Πάπισσα Ἰωάννα τοῦ Κ^{ου} Ῥοῖδης διὰ νὰ ἐμπνέωνται ἀπὸ αὐτὸν τὸ πνεῦμά της καὶ νὰ φιλοτιμοῦνται νὰ γίνουν καὶ αὐτοὶ συγγραφεῖς ἀντάξιοι τοῦ Ῥοῖδης, ὅστις, στανικῶς τῆς φτωχίας τῆς γλώσσης, (καὶ τοῦ λογιωτατισμοῦ τῆς Παπίσης) ἔκαμε νὰ τὸν θαυμάσουν, καὶ ἐτίμησε τὸ ἔθνος του.

ΣΚΕΨΕΙΣ ΦΡΟΝΙΜΟΥ ΠΑΤΡΟΣ.

Μετ' εὐχαριστήσεως πάντοτε ἀνεγίνωσκον τὰς φρονίμους ἐν τῇ „Κλειῳ“, τῆς φρονίμου μητρὸς σκέψεις, αἵτινες ἐκάστοτέ μοι παρέχον ἀφορμὴν νὰ σκεφθῶ καὶ ἐγώ, ὡς πατήρ, περὶ πολλῶν πραγμάτων, ἀφορώντων τὴν οἰκογενειακὴν εὐτυχίαν. Τοὺς φίλους τῆς φίλης „Κλειῳς“ Ἀναγνώστας παρακαλῶ εὐμενῶς ν' ἀποδεχθῶσι τὰς ὀλίγας ταύτας γραμμὰς, ὥρισμένας νὰ συμπληρώσωσι κατὰ τὸ ἐνὸν τὰς εὐκρινεῖς καὶ ἀγαθὰς μητρικὰς σκέψεις, ἂν αὐταὶ ἀτυχῶς διεκοπήσαν ὀριστικῶς καὶ ἡ φρόνιμος μήτηρ ἀπεφάσισε πλέον νὰ μὴ τὰς συνεχίσῃ ἐν τοῖς ἐφεξῆς τεύχεσι τοῦ παρόντος περιοδικοῦ. Νομίζω ὅτι ἐκφράζω ὁμόθυμον εὐχὴν ὅλων τῶν Ἀναγνωστῶν καὶ τῶν πλείστων Ἀναγνωστῶν τῆς „Κλειῳς“, παρακαλῶν ἐνταῦθα τὴν σεβαστὴν καὶ φίλην φρόνιμον μητέρα νὰ ἀναλάβῃ τὸν μῆτον τῶν σκέψεών της, διακοπτομένων σήμερον ὑπὸ τῶν ἐμῶν πατρικῶν.

ΤΟ ΦΟΒΗΤΡΟΝ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥ.

Ἀγγλικὴ τις παροιμία λέγει, ὅτι ἐν ἐκάστη οἰκίᾳ ὑπάρχει κεκρυμμένος εἰς σκελετός, οὗ τὴν ὑπαρξίν μόνον οἱ ἐνοικοῦντες γνωρίζουσι καὶ ἀντὶ πάσης θυσίας προσπαθοῦσι ν' ἀποκρύψωσι αὐτὸν ἀπὸ παντὸς ξένου ὀφθαλμοῦ. Καὶ ὅμως οὐδέποτε σχεδὸν κατορθοῦσι διὰ παντὸς νὰ φυλάξωσι τὸν σκελετὸν τοῦτον ἀπὸ τῶν ὁμμάτων τοῦ κόσμου, διότι πολ- λάκις καὶ μάλιστα ὁσάκις οὐδαμῶς ὑποπτεύουσι τοῦτο προβάλλει αἴφνης ἀπὸ τῆς κρύπτης του πρὸς φοβερὰν ἐκπληξίν ἐκείνων, οἵτινες εἶχον ἐγκλείσει αὐτὸν ἐκεῖ.

Καλλιτέρα ταύτης παρομοίωσις οὐδεμία δύναται νὰ ὑπάρξῃ! Ἀς κυττάξῃ ὁ καθείς ἐξ ὑμῶν γύρω του ἐντὸς τοῦ ἰδίου οἴκου καὶ προθύμως στοιχηματίζω, ὅτι ἕκαστος γνωρίζει ἀκριβῶς τὸν σκελετὸν τοῦ καὶ τὸν τόπον, ἐν ᾧ κρύπτεται.

Εἰς τὴν μίαν οἰκογένειαν ὁ σκελετὸς οὗτος εἶνε ἴσως μαῦρόν τι σημεῖον εἰς τὸν βίον τῶν προγόνων. Κυττάξατε π. χ. τὸν παρασημοφόρον ἐκείνον διπλωμάτην, ἐνδεδυμένον τὴν ἐπίσημον στολὴν του! Μεθ' ὀπόσης ὑπερφηφείας περιπατεῖ! Ὅπουδῆποτε ἂν ᾔνε κατορθωτὸν νὰ ἐπιδείξῃ τὰ πομπώδη σήματα τοῦ οἴκου του, φέρει αὐτὰ ἔμπροσθεν τῶν ὀφθαλμῶν μας καὶ μᾶς ἐξαναγκάζει νὰ κλινώμεν τὸν αὐχένα πρὸ τῆς δόξης καὶ τῆς λάμπειάς του. Καὶ ἐν τούτοις καθ' ἐκάστην ἡμέραν ὑπάρχει μία ὥρα, καθ' ἣν τὸ εὐγενὲς καὶ κυανοῦν αἷμα τοῦ κατόχου τοῦ θερμαίνεται δυσάρεστως καὶ ἡ ὥρα αὕτη εἶνε ὅταν ἔρχεται ὁ κουρεύς του νὰ τὸν ξυραφίσῃ. Πᾶσαν πρωΐαν ἀφ' οὗ μετ' ἀπείρους καὶ βαθείας υποκλίσεις ἀπομακρυνθῇ οὗτος, ἀνοίγεται ἐλαφρὰ ἐλαφρὰ μία ὀπὴ ἐκεῖ εἰς τὴν ἱματιοθήκην ἢ εἰς τὸ παρακείμενον ἑρμάριον καὶ προβάλλει μετὰ χλευαστικοῦ μειδιάματος ἡ λευκὴ καὶ ὀστεώδης κεφαλὴ τοῦ σκελετοῦ, διότι . . . ὁ πάππος τοῦ ἐν τιμαῖς καὶ ἀξιώμασι ζῶντος ἀνδρὸς ἦτο ποτε κουρεύς. Ἰδοὺ ἤδη αὐτὸς ἐκεῖ κἀθηται ὡς σκελετὸς τοῦ οἴκου, τρίζων τοὺς ὀδόντας καὶ κεκλεισμένος ἐν τῷ ἑρμα-

ρίῳ καὶ ὁσάκις ἐξέλθῃ κουρεὺς εἰς τὸ δωμάτιον ἢ ἐγγὺς τοῦ ἀκούσῃ ἐκφωνουμένην τὴν λέξιν „κουρεὺς“, προσβάλλει ἐκ τῆς κρύπτης ἀπειλητικῶς τὴν ξηρὰν χεῖρα. Ἀλλοίμονον δὲ ἂν κατορθοῦ καὶ ἅπαξ μόνον νὰ ἐξέλθῃ ἐκεῖθεν καὶ νὰ φανῇ εἰς τὸν κόσμον ὀλόκληρος!

Ἄλλ' ἂν ποτε ἅπαντες οἱ τεθαμμένοι σκελετοὶ ἐξήρχοντο δια μιᾶς καὶ συνήρχοντο ἐπὶ τὸ αὐτό, ὅποιον ἀλλόκοτον συνέλυσιν θὰ ἐβλέπομεν τότε! Ἐδῶ μὲν θὰ ἦτο γέρων τις Ἰουδαῖος, ὑπολογίζων τὰ ἄδικα καὶ ἀνυπολόγιστα κέρδη του, ἐκεῖ αὐτόχειρ τις φέρων τὸν βρόχον περὶ τὸν τράχηλον καὶ ἀμέσως παρ' αὐτὸν θὰ ἴσταντο θελκτικὰ χορεύτρια ἢ νεογέννητὰ βρέφη θὰ ἐξέπεμπον σπαραξικαρδίους κραυγὰς, ὀλίγον ἀπωτέρω κατὰδικὸς τις θὰ ἔσυρε τὰς βαρεῖας ἀλύσεις κατόπιν του, δὲν θὰ ἔλλειπε δὲ καὶ μέγα τι κατὰστιχον ὡς σκελετός, σαπρὸν καὶ διεφθαρμένον, ἐξ οὗ μόνον ἐν φύλλον διετηρήθῃ σῶον καὶ ἀβλαβές, μόνον εἰς ἀριθμὸς φαίνεται ἐπ' αὐτοῦ εὐδιακρίτως καὶ ἐναργῶς, ὡς αὐτὴν τώρα νεοστὶ ἐγράφη — ὁ πλαστογραφημένος οὗτος ἀριθμὸς.

Ὁ σκελετὸς ὅμως ἐκεῖνος, ὅστις συνθηδέστατα κρύπτεται ἐν ταῖς οἰκίαις καὶ μετὰ μεγίστης προσοχῆς ἐπιτηρεῖται εἶνε — ὁ τῆς πενίας.

„Ἡ πενία, λέγει μέγας τις σοφός, εἶνε τὸ μέγα μυστικόν, ὅπερ τὸ ἥμισυ τῆς ἀνθρωπότητος ἐκ παντὸς τρόπου προσπαθεῖ ν' ἀποκρύψῃ ἀπὸ τοῦ ἐτέρου ἡμίσεως.“

Ὁ ὠχρὸς οὗτος καὶ κοιλόφθαλμος σκελετὸς εἶνε πολ- λάκις ἐγκεκλεισμένος ἐν ἑρμαρίοις ἐπικεχυρωμένοις καὶ εἶνε τόσο ἀναιδής, ὥστε ἀδιακώπως προσπαθεῖ νὰ ἐξαγάγῃ τὴν δυσειδῆ κεφαλὴν του καὶ ἐκ τῆς ἐλαχίστης τοῦ ἑρμαρίου τοῦ ῥωγμῆς, καὶ ὡς οὐδεὶς ἄλλος σκελετὸς προδίδει τὴν παρουσίαν του ἀκριβῶς ὁσάκις τις οὐδόλως ἐπιθυμεῖ τοῦτο. Ἡ ἀνίατος νόσος τῆς ἐποχῆς μας εἶνε νὰ θέλωμεν „νὰ φαινόμεθα ἄλλο παρ' ὅ,τι εἴμεθα“, διότι ἀπὸ τῆς δημιουργίας τοῦ κόσμου οὐδέποτε ἐπεκράτησε τόσο γενικὴ τάσις, τόσο θερμὸς πόθος νὰ ᾔνῃ τις πλούσιος ἢ μᾶλλον νὰ φαίνεται πλούσιος, ὅση παρατηρεῖται σήμερον εἰς ὅλῃς τὰς τάξεις τῆς κοινωνίας.

„Ὀλίγιστα αὐτοχειρίαι γίνονται ἐκ πραγματικῆς ἐνδείας, λέγει ὁ ἴδιος σοφός, διότι σπανίως θ' ἀκούσῃ τις, ὅτι ἠτύκοντῃσιν ὁ τάδε στερούμενος καὶ αὐτοῦ τοῦ ἐπιουσίου ἄρτου, συχνότατα ὅμως αὐτοκτονοῦσιν οἱ πολλοί, διότι ἐστερηθῇσιν τῆς ἰδιωτικῆς των ἀμάξης.“

Ἀπασα αἱ τάξεις τῆς κοινωνίας κατελήφθησαν, ὡς φαίνεται, ὑπὸ τοῦ νοσηροῦ πόθου τοῦ νὰ φαινῶνται πλουσιώτεροι ἢ ὅσον πραγματικῶς εἶνε, διὰ τοῦτο δὲ οὐδόλως δι- στάζουσι καὶ τὴν μεγίστην θυσίαν νὰ ὑποστώσι μόνον καὶ